

KÖZLÖNY,

hivatalos lap.

A „Közöny“ hétfőt kivéve, naponként jelenik meg. — Ára lapjainak helyben 7 frt, és postán négyszeri szétküldéssel hetenként 7 frt 12 kr. p.p., naponkénti szétküldéssel 8 frt pp. — Felvételnek mindennemű hirdetések, melyek hasábsoráért 5 p. kr. vétetik. — Előfizethetni minden álladalmi postahivataloknál és a kiadó hivatalban Debreczenben.

HIVATALOS RÉSZ.

KINEVEZÉSEK.

E. | h. ü. 7488. sz.
Az országgyűlés f. évi martius hó 23-án tartott ülése határozata alapján, Bem József tábornok ur, Nagy-Szeben bevételre, a verestoronyi diadal és az egyesült osztrákosz hadsereg szétverése által a magyar nemzet körül kivívott halhatlan érdemeiért, martius hó 15-kétől számítandó ranggal és illetményvel altábornagygyá kineveztetett.
Ugyanazon határozat folytán a halás magyar nemzet Bem József altábornagy urat, főnebb elősorolt érdemeinek elismerése jeléül, a katonai érdemeinek első osztályával feldíszesítette. Kelt Debreczenben, aprilis hó 3-án 1849.
Mészáros Lázár,
hadügyminister.

8634. szám.
A magyar honvédsereghez kineveztetnek:
Alezredesül: Ignácz Sándor, 8-dik zászlóaljbeli őrnagy. Őrnagyul és a 41-dik honv. z. alhoz parancsnokul: Barcza Boldizsár, z. albeli legidősebb százados, mart. hó 16-tól számítandó rang és illetményvel. Őrnagyul és a 10-grádi honv. z. alhoz parancsnokul: Jakabfalvy százados, f. aprilis hó 1-ső számítandó rang és illetményvel.
A 13-dik honv. z. alhoz századosul: Grájziger Rudolf z. belii főhadnagy; számfelveti főhadnagyul és segéd tiszttul: Sztráva Miklós 33-d. z. a. hadnagy; főhadnagyul: Maléter Sándor z. a. hadnagy; hadnagyul: Perlaki Geiza z. a. őrmester.
A 26-ik honv. z. alhoz főhadnagyul: Beöthy Sándor 10-d. z. belii hadn.

Az 53-ik z. alhoz hadnagyul: Mercse Lajos z. a. őrm. F. aprilis hó 1-től számítandó rang és illetményvel.
Az 50-ik honv. z. alhoz századosokul: Vécsei Lajos, Aranyos József, z. a. főhadnagyk. Főhadnagykul: Kalla József, Bagáti Ferencz, Fila Pál, Adámkovich Antal, Legényi Márk, Váli Béla, Öry Dénes, z. a. hadnagyk. Hadnagykul: Tablaniczki, Ráczki, Valla, Bodnár, Maraközi, Piványi, Dienst, Venig, z. a. őrmesterek.
A 4-d. honv. z. alhoz századosul: Draszkovich lengyel legiobeli főhadn.

A bécsi legiához Erdélyben hadnagykul: Becsei Ede, Cziriák György, Agoston Pál, őrmesterek. Martius hó 21-től számítandó rang és illetm.
A pozsonyi vadászszázadhoz századosul: Lugasy Rudolf mult évi dec. hó 11-től. Főhadnagyul: Hakler József, f. évi febr. hó 2-től. Hadnagykul: Rogner Antal febr. 2-től, Bernauer Ferencz mart. 1-től számítandó rang és illetm.
A lengyel vadászcsapathoz hadnagykul: Danzinger János, csapatbeli őrm., mart. 11-től számítandó rang és illetm.
A hatvani szabad mozgó gyalogcsapathoz századosokul: Pogrányi Sándor volt önkényes főhadn., Kopler Károly, Dömsödi Ferencz, nemzetőri századosok. Főhadnagykul: Nyiri Vilmos 43-d. z. a. hadn., Balog Sándor hadfolyamhallgató Péterfi József 3-d. z. a. őrmester, Bojtsi Endre, pesti legiobeli segéd tisz, Végsei Sándor nemzetőri hadn. A hadnagykul: Böszörményi Gyula, 3-d. z. belii tizedes, Kossúth András, volt őrm., Kék István, Margó Dénes, volt őrmesterek, Lőrinczi Imre, n. ő. hadn., Sas Rezső, Csillag András, Veisz Antal, Gergelyi Ferencz, Egyházi Bálint, volt őrmesterek, Bencze György, hadfolyamhallgató, Kendelényi István volt őrmester. F. évi martius hó 16-tól számítandó rang és illetm.

Dadány Pált, Leheluszár ezredb. főhadnagyt, Kiss altábornagy ur mellé segédül kinevezem.
Vékey Zsigm. főhadnagyt és a 12-d. hadosztály karségédjét f. apr. hó 1-től számítandó ranggal és illetményvel ezennel századosul kinevezem.
Mészáros Lázár,
hadügyminister.

A. | 8347. sz.
Bem altábornagy által tett előléptetés szerint megerősítetnek.
Az 1-ő székely gyalog ezredhez.
Századosokul: Bialis László és Fodor Ignác, rang és illetmény mart. 21-től. Ezredbeli főhadnagyk.
Főhadnagykul: Adám András, Csató Antal, Petres Antal és Csató József rang és illetmény mart. 15-től. Lestyén Lajos, rang és illetmény mart. 21-től. Ezredbeli hadnagyk.
Hadnagykul: Partik Lajos Bajko Mátyás, Adám Tamás, Szalás Antal, László Dávid, Császár Bálint, Györgyi Sándor, Peike Pál, Bene Ferencz és Kontsag Márton ezredbeli őrmesterek. Rang és illetmény mart. 15-től. — Domokos István. Roth József, Balás Márton, Bárdossy Szilárd és Balla Albert ezredbeli tizedesek. Rang és illetmény mart. 21-től.
A 2-dik székely ezredhez.
Századosokul: Pap Ferencz, László Károly, Szár Dániel, Szabó László, Dávid Péter, Gyárfás Lajos és Vass Istv., ezredbeli főhadnagyk.
Főhadnagykul: Fejér Ignác, Péterfy György, Dávid Lajos, Szilágyi Ferencz, Nagy József, Jána Benedek, Bereczki László, Barabás István, Nagy Pál, Kovács Gábor és Lázár Mihál ezredbeli hadnagyk.
Hadnagykul: Vatan György zászlós, Uzoni Elek, Csomafay István, Maxay János, Kovács Lajos, Simon János, Ba-

rabás Mihály, Berde Áron, Gidofalvy László és Turi Gergely ezredbeli őrmesterek. Rang és illetmény mart. 21-től.
A 8-dik huszár ezredhez.
Századosul: Tury Károly ezredbeli főhadnagy.
Az 6-ik huszár ezredhez.
Századosokul: Csóbel Pál és Lőrincz József ezredbeli főhadnagyk. Rangjuk és illetmény mart. 21-től.
A 37-dik gyalog ezredhez.
Századosokul: Scheifele Ede 51-ik gyalog ezredbeli főhadnagy. Leutenhuber János ezredbeli főhadnagy. Rang és illetmény mart. 15-től.
Főhadnagykul: Marreck György, Mészáros Lajos és Pap Döme ezredbeli hadnagyk. Rangjuk mart. 21-től.
A székely huszárokhöz.
Főszázadosul: Gabjányi József alszázados.
A 10-dik huszár ezredhez.
Századosul: Maróthy János.
Főhadnagykul: Fábiani József hadnagy.
A szatmári csapathoz.
Századosul: Oszlányi Péter.
Hadnagykul: Máli Lajos, Madarassy István, Csabai Ignác, Gschenek György, Demjén Gábor, Horváth Adam és Kazizai Endre. Rangjuk és illetmény mart. 21-től.
Mészáros Lázár,
hadügyminister.

A. s. 8568.
Kineveztetik őrnagyul, és a 7-ik hadosztály intendantsul: Scholzer Károly a 9-ik huszár ezredbeli számvevő százados april 1-ő napjától számítandó ranggal és illetményvel. Debreczen april 1. 1849.
Mészáros Lázár,
hadügyminister.

F. g. 6975.
Az utászkar 3-ik zászlóaljához Hegedüs János ügyvéd, számvevő segédnek hadnagyi ranggal april 1-től kezdve kineveztetett.
Debreczen mart. 30. 1849.
Mészáros Lázár,
hadügyminister.

F. g. 7703. sz.
Az 1-ső számú szegedi tábori kórház irodájában Steiner áttétele következtében megürlt számvevő segédi állomásra Freund Fülöp irnok léptetett elő.
Illetménye april 1-től kezdődik.
Mészáros Lázár,
hadügyminister.

A. s. 8576.
Kineveztetnek az 5. huszár ezredhez:
Főszázadosul: Bátorfy Károly, Vidos Márton, ezrb. alszázadosok. Századosokul: Poók János, Bálint József. Főhadnagykul: Peresy Antal, 14-ik h. e. hadnagy, Andráskay Gyula, Jancz János, Németh György, Udvarhelyi Ján., ezredb. hadnagyk. Hadnagykul: Vidos Elek, Taysy Timot, Zarka Ede, Mészáros József.
Rang és illetmény april 1-től 1849.
Mészáros Lázár,
hadügyminister.

F. g. 7984. sz.
A n.-váradai ruhabizottmányhoz Csolnoki Alajos számvevő segédnek, f. hó 16. kezdve kineveztetett.
Debreczenben mart. 30. 1849.
Mészáros Lázár,
hadügyminister.

A. 8546.
Ujlaki Ede százados a nyiregyházi kóroda parancsnokul ezennel kineveztetik.
Debreczen, aprilis 1. 1849.
Mészáros Lázár,
hadügyminister.

906. g. 4849.
RENDELETEK.
A magyar hadsereg minden fő vezérsegei, hadosztály, dandár, ostromhad, — hadmegye, ezred 's zászlóalj parancsnokságai, 's azok vezénylete alatt levő hadtestek hadbíróiságai, ezennel oda utasítatnak: hogy ezentúl a hadi bűnvád perekben eljárási, és a mult 1848-ik évi nov. 29-ről 8992 | 288 n. d. t. sz. a. a hadügyminisierium meghagyásából, az országos nemzetőrségi tanács által, ugy ennek alapján módosítól az e f. évi mart. 1-ről 541 G. sz. a. ujra kiadott rendszabályok értelmében legyenek szigorú következményt maga után vonó felelet terhe alatt, kezelendők a hadsereg fegyűgyei: u. m.
Őrmestertől lefelé, bármely hadseregbeli egyén ellen lefolyt olyan bűnvizsgálati perek, melyekben a mult 1848-dik évi october 6. d. kiadott fegyhatalmi szabályok 14-dik §-a szerint a büntetés öt évi fogságot túlhaladól, vagy halálra mondatik ki, eredetben az itélettel és a vizsgálat alapját tevő irományokkal együtt az itélet kihirdetése előtt, felül vizsgálat és helybenhagyás végett, a katonai feltörvényszékhez küldendők be. — Továbbá:
A rögtön itélőszéki eljárás utján lefolyt perek mindazal-

tal eredetben a vizsgálat alapját tevő irományokkal együtt pedig csak az itélet végre hajtása után legyenek felül vizsgálat végett a feltörvényszékhez beküldendők.
A honárulási, hamis pénzverési, közhitelu papirosok meghamisítása, és párviszálali büntényekért indított, ugy minden részrehajlatlan katonai bíróság előtt lefolyt, és azon perek, melyeknél ambár az itélet halálra szól, megkegyelmezési okok fordulnak elő, szinte kivétel nélkül, valamint a legsúlyosb büntények legközelebbi megkísértését tárgyzó perek is, melyekre a hadi törvények nyilván halálos büntetést rendelnek, az itélet kihirdetése előtt, felülvizsgálat végett a feltörvényszékhez felterjesztendők.
A törzstisztek és századosoktól lefelé minden főtisztek felett a tábori hadosztályok, és a hadmegyei főparancsnokságok gyakorolják a törvényes vizsgálatot, és hadi törvényszékek megrendelési jogát: azonban az ezek ellen lefolyt per a vizsgálat alapjául szolgáló irományokkal, és az itélettel együtt az itélet kihirdetése előtt hasonlóul felvizsgálat, és megerősítés végett, a feltörvényszékhez terjesztendő fel.
Az önálló parancsnoksággal felruházott törzstisztekre nézve pedig a tábori főparancsnokok, a fővezérségnek teendő előleges bejelentés után a tudomásukra jött büntényeket a feltörvényszéknek körülményesen fejeleltik, a honnan aztán a büntény minőségéhez képest a további törvényes vizsgálat, és a hadi törvényszék megtartása elrendeltetik, az ilyen lefolyt bűnvádi per ezután az irományokkal együtt felülvizsgálat és az itélet megerősítése végett hasonlóul eredetben a feltörvényszékhez terjesztendő fel.
Egyszersmind értesítetnek, hogy csak a felülvizsgálat után megerősített, és végrehajtás végett az első bírósághoz visszaküldött itéletek, egyedül a hadi igazságügyi osztály megkeresése következtében e hadügyminisierium katonai osztálya által, nem pedig az első bíróságok által tétethetnek a Közöny lapban közhirrű.
Debreczen martius 31-kén 1849.
Mészáros Lázár,
hadügyminister.

1745. | B.
Woronieczyk József, herczeg, alezredes, kormánylag nyert abbéli felhatalmazása, miszerint vadászcsapatok alakítása nekie megengedetett, a honvédelmi bizottmány mult márczius hó 19-ki 3429. | e. szám alatti jóváhagyása folytán ezennel a hadügyminisierium részéről felfüggesztetik. Nevezett alezredes ur részéről e tárgyban netalán történendő intézkedések tehát, eleve érvényteleneknek nyilvánítatnak, különösen pedig tilalmaztatik akármely pénztárbéli pénzösszegek e végből részére történő kiszolgáltatása, mely utóbbi esetben maga az illető pénzkezelő leend kárpótlásra szorítandó.
Végül megjegyzendő, mikép többször nevezett alezredesnek, minden mellék személyzet nélkül, Bem altábornagy urhoz átkelni megengedetvén, saját személyére nézve ugyanannak alárendeltetett légyen.
Mészáros Lázár,
hadügyminister.

Bojthor Endre, a képviseleti háznak f. évi april 2-án 967. sz. a. hozott határozatánál fogva országos iroda-igazgatóvá nevezetett.
Almási Pál,
a. elnök.

HIVATALOS TUDÓSÍTÁS.
1772. B.
Az ellenség mult hó 26-án túlerővel támadta meg 's szorított vissza a magyar előőröket Verbiás és Laturkánál.
Bangya, 35-ik honv. zászlóalji őrnagy, előre tudósítván, váratlan megjelent A. Vereczkén, honnan megérkezett hallván az ellenség, lehető gyorsasággal visszavonult.
28-án azonban Bangya őrnagy támadta meg a gács határszélén tanyázó ellenséget, 's porig égetett egy általuk védelemre elkészített kocsmát; rémulve futott meg az ellenséges csapat, 's hogy a netalán további üldözést elkerülje, fölguyjta kis seregünk előtt Klimecz gácsországi falut.
29-én folytatá a nevezett őrnagy működését, megrohánván Krivkát, melynek lakói az ellenség szétfutottak.
A győztes sereg a 35-ik honvéd-zászlóalj, az ismeretes Zrinyi csapat.
Debreczen april 3. 1849.
Stein,
ezredes vezér-segéd.

Igazítások.
A mart. 14. Közöny 52. számában a 73-ik zászlóaljhoz történt tisztí kinevezésekbe több hibák csuszván be, melyek ekképen igazítottak ki.
Századosokul: Fornszek Adolf 32-ik z.-albeli főhadnagy, f. év febr. 1. számítandó rang és illetményvel.
Szász Gusztáv, Szentpétery Miklós, z.-aljb. főhadnagyk. Hadnagykul: Szentgyörgyi Imre, Lászlffy Bogdán, Kalatai Zsigmond, z.-albeli őrmesterek.
Rang és illetmény mart. 1. 1849.
Az első aprilisi Közöny 68. számában, Perczel Mór tá-

bornok úr táborába kinevezett tisztek rangja és illetménye kimaradván, mely eképen közölték: Századosokúl: Török János, Dunyó István főhadnagy. Főhadnagykúl: János Szencsény Antal, volt huszár hadnagy, Drisnyey István 20. zászlóaljbeli főhadnagy. Közlött minéműségekben mart. 16-tól számlítandó rang és illetményvel.

Mészáros Lázár, hadügyminister.

NEMZETI GYÜLÉS.

Eltölezes közlés a felsőház april 3-ki üléséről. Az eltölezes engedelmet kapott Szentiványi Károly helyébe jegyzőül b. Majtényi választott. — Az elnök bejelenti, miszerint gróf Esterházi János Nagyváradon haldokló testvérének, idős b. Wesselényi Farkas pedig 6 hónap óta nem látott családja látogatása végett távoztatásra engedelmet kérnek. Elsőnek megadatik. B. Wesselényi Farkastól azonban részint azért, mivel az ellene támasztott vádak miatt rendőri felügyelet alatt van, mely alól őt feloldozni a háznak nincs hatalmában, részint mivel az ok, mellyel elmentelét indokolta, nem vala elég nyomatékos, megtagadtatik. — Végre olvastattak a képviselőháznak két határozata: egyik, mely szerint Bem újabb győzelmei méltánylásul altábornagynak kinevezetett s az első osztályi érdemjellel díszítettet; másik, mely a honvédelme bizottmány elnöke által ugyanezen fővezérhez intézett s a további teendőkre vonatkozó rendeleteket jóváhagyja. Mind két határozat észrevétel nélkül elfogadtatik.

Eltölezes közlés a képviselőház apr. 3-ki üléséről. A felső ház átküldött némely határozatai felolvasatván, kinyomatni rendeltettek. Az igazoló választmány véleménye folytán Graeff József, kinek követi széke, meg nem jelenése miatt, üresnek mondatott ki, nem igazoltatott. Napi renden volt Mészáros L. hadügyminister ur értesítése, s véleménye a hadi foglyoknak mily bánásmódban és fizetésben részesülése iránt, mely közakarattal helybenhagyott. A számoltató bizottmány beadá jelentését a kormány hivatalnokok pótlék-díjazása tárgyában, mely ki fog nyomtatni. CXXXIV-dik ülés a képviselőházban mart. 28-kán. (Vége.)

Pálfi János: Nézetem szerint a jelen esetben sem igazoláslról, sem személyről nem lehet kérdés, hanem csak elvöl; s vélekedésem szerint, nemcsak ezen egyes esetre szorítkozva, hanem általánosán kiterjeszkedve mindazon egyénekre, kik a képviselőház mostani határozata nyomán a teremből kizárattak, egyáltalában ki kell mondanunk, hogy mindazoknak választó kerületek fel fognak szőlítatni a maga rendes és törvényes útján újabb választásokra. Ha ezen elv egyszer el van ismerve, akkor természetes, hogy a jelen est is ezen kategóriába tartozik. Ennélfogva tehát tisztelt ház, abstrahálva mindentől, csak annyit mondanék a jelen speciális esetre, hogy Komárommegyének ezen választó kerületei, miután a képviselőház maga az illető követi állomásokot megüresülteknek tekinti, felszólítatnak a maga törvényes módja s rendje szerint eszközözendő új követválasztásokra. Már mi azokat illeti, miket Madarász József képviselőtársunk felhozott, bátor leszek azokra némely rövid észrevételeket tenni, mellyek a dolog kitisztázására szükségesek. Mondotta a többi között, hogy helyettes követek választása is helybenhagyott a ház által. Az én tudomásom szerint egyetlenegy sem; de ha az erdélyi követeket értette ez által, akkor feleletem az, mikép Erdélyben a követválasztásoknál igen is voltak formahiányok; de miért? azért, mert az unio törvénye akkor még nem volt megerősítve, az idő pedig felette rövid volt, mert az erdélyi országgyűlés még akkor is tartott, mikor a másik Pesten már egybegyűlt, s így idő nem volt a választást oly móddal vinni véghez, mint azt az akkor még Magyarország törvényei kiszabták, s ez oknál fogva tehát voltak formahiányok; de helyettes képviselőt egyet sem fogadott el a ház, hanem azt mondotta, hogy ezen formahiányok most az egyszer Erdélyre nézve elnézettek, azon oknál fogva, mellyel felhoztam. A másik, mit mondott, az, hogy ezen tárgy a ház előtt már megfordult. De épen ebben látom a legfőbb argumentumot állításai ellen, mert épen azért, hogy megfordult, s hogy többé ne forduljon elő, határozta el a ház az epurációt, de azt soha sem mondotta, hogy Komárommegye egyik vagy másik kerületét új választásra felhatalmazza. Egyébiránt azt hiszem, hogy minden választókerület választás után megszűnik; és csak mikor egy képviselő meghal, vagy lemond, vagy bármi oknál fogva valamely követi állás megüresedik: akkor a ház szőlítja fel az illető kerület új választására, s csak is akkor fog összegyűlhetni s választatni törvényesen. (Helyes.) Mondotta végre azt is, hogy mi történik hát akkor, ha egy képviselő lemond vagy meghal, s a választó kerület ezt tudja, de a képviselőház nem? Erre egyszerű a felelet: az illető kerület a házhöz folyamodik, hogy új követet választasson. Én tehát mind Komárom, mind pedig a többi megyék azon választó kerületeit, mellyeknek követei a házból kizárattak, felszólítandóknak vélem, hogy bizonyos idő alatt az új választásokat megtegyék.

Kazinczi Gábor: Üdvözlöm azon táblabírói eljárást, melly illy buzgalommal eröködnek visszaidézni aranyjoezi napjait a tekintetes karok és rendek azon korának, mikor a követ nem volt semmi egyéb, mint küldőinek organuma, mi által a politica sem volt oly gyakran eüvéb, mint személyes kérdések, egyéni rekon vagy ellenszenvnek vívtére, magas látponok szemeltartása helyett. E poliüca azt, mitől a választmány mostani eljárása egy pár pártoló szót nyerhetett, s melly — nem gyözők eléggé csodákozni — vissza is fogná ama kort idézni a maga egész ragyogó dicsőségében. (Tetszés.) De megfoghatlan volna, ha hogy képviselői országgyűlés, melly a maga formáit, kell, hogy a legóvatosabban tartsa meg, a választmányt e téren követné, melly nem csak azon formákat rombolja fel, hanem megsemmisíté azon alapot, mellyre állított, t. i. az önállóságának és a függetlenségnek alapját, mi e házat nemcsak papíron, hanem valóságban souverain és egyedül constituált hatalomná teszi. Olyféleképpen is hallunk itt ugyan, miként tulbuzgalomban Madarász József állítja, hogy t. i. a képviselők fel lett áll a nép. Azt hiszem én, hogy a képviselők felett nem áll egy a nép, mint senki e hazában; a képviselők többségének véleménye egyszerűs mind a közvélemény, az a hatalom, mellyben Magyarország souverainitása nyilvánkodik. (Helyes.) Én az hittem, hogy mikor Madarász József ezen epurationalis ügyet indítványozá, he is látta azon tért, mellyre azon kérdés állítandó; s hogy azt nemcsak viszketegből, mert a francia convent is tette, hanem a körülmények felfogásából eredett megfontoltan után cselekedte. Azt gondoltam t. i., hogy Madarász József

azért tette indítványát, hogy abnormis körülményeink között, midőn a házon kívül s belül is lehetnek áruló s gyáva bünösök, a ház találjon módot, hogy megtartsa tekintélyét, megővje függetlenségét a mellett, hogy megadja istennek a mi istené, s a népnek mi a népe: t. i. pelengereze a bünösöket, kitolja sorából a gyávákat, felhatalmazván mikor kell és a mint lehet a népet új választásra. Én így hívém, a képviselőház az indítványt elfogadta, s kimondá martius 1-ső napját mint határnapot. — És ime, ugyanazon barátunk, ki az indítványt tevő, épen úgy — mint nem gyözők eléggé csodákozni — mint az igazoló választmány jegyzőkönyve, az utólagos eseményekre alapítja azon ítéletet, mi által az utólagos eseményekre alapítja azon ítéletet, miként a jegyzőkönyv mondja, hogy: „ámbar és ámbar és ámbar“ azonban, miután a háznak utólagos határozata azt mondja, s megmutatja, hogy ezen „ámbar“ nem törvényes, mind a mellett mit von ki belőle? ép az ellenkezőt, az ámbarral egybeütköző választás utólagos törvényességét. (Nevetés.) Illy következtetésre kimondom, hogy én fejet hajtok annak, ki okokat nem ad elő, mert nem tetszik neki, hanem annak, ki oly pozitív alapra teszi okoskodását, melly következményeiben egészen ellenkezővé válik, eljárását érteni nem bírom. Azt hiszem, hogy az igazoló választmány sem helyes szempontból nem indult ki, sem helyes következtetéssel nem járt el ez ügyben. S óvatosságra hívom fel a házat, ha csak valaki a parlamenti önállóságot, egyes személyek kérdéseért, bár kik legyenek azok, lezárolni akarná. Hát még oly esetekben, mellyek iránt a ház már különben is határozott! Septemberben, midőn Trefort és mások elhagyták képviselői helyöket, mit tett a ház? nem határozott mindaddig, míg az illető kerület nem folyamodott, jelentvén a háznak, miként souverain hatalmával fogva engedje meg, hogy polgári jogait gyakorolhassa, egy oly helynek betöltésével, mellyet az illető képviselő hűtlenül elhagyott. Én eme jelen specialis eset mérlegelésébe nem akarok még most, ha a háznak úgy fog tetszeni, bele szólni; de felkérdőnek vélem a házat, hogy ne menjünk oly tétre, mellyen a souverainitást, mellyet necsak pengessünk, hanem tartunk meg, jobban el fognánk veszteni, mint bármi más uton. Azért e választást, a nélkül is, hogy részletei bírálatába ereszkédnénk, érvénytelennek tartom. (Helyes. Szavazzunk.)

Csiki Sándor: (Szavazzunk!) Ha mások nem állnak el, szölok. Azon véleményben vagyok, hogy ha a ház souverain hatalmát fen akarja tartani, nem tehet egyebet, mint hogy a választó kerületek képviselőségének megürülése esetében, csak akkor lehet valamely kerületnek választani, ha a ház a választásra engedelmet adott. Ha ez, tisztelt képviselők, nem történik, akkor ki tartja közlünk a maga állását biztosnak, ki mondhatja azt, hogy a képviselők mindig teljes számmal leszenek? hiszen az ellenségnek nem kell egyebet ismerni, csak azon módot, miként változtathatja meg a választásokat; és minthogy azon vármegyék száma, mellyekbe az ellenség be nem ütött, — — — (Szavait a zajban nem lehetett hallani) és így ha az ellenség küldöttjei fogják a képviselők székeit elfoglalni, ugyanazon nép rombolhatja le ezen testület souverain hatalmát, melly törvényesen választotta meg képviselőit, hogy sorsa felett souverain hatalommal intézkedjék. A választást tehát érvénytelennek tartom.

Ragályi Ferdinánd: Hogy azon okok, mellyek a választás ellen felhozattak, lényegesek, azt nem tagadom, hanem nekem egy aggodalmam van. Miután Komárom megye nagy része az ellenség által megszállva tartatik, ha azon illető kerületnek tudtára adatik a ház által az, miszerint új képviselőt választasson, lesz-e képes azon kerület a képviselő-választást újra megválasztani? Ha nem; megvallom nem szeretném, hogy ha formák hiánya miatt Komárommegye ezen kerülete képviselő nélkül maradna, mert ekkor azon kerületbeli választók méltán elmondhatnák, hogy az aranjoezi táblabírói kort ismét vissza akarják hozni, mivel formák hiánya miatt bennünket képviselő nélkül hagytak.

Kállai Ödön: Megvallom, e tárgyhoz szólni nem akartam, hanem miután Kazinczy Gábor egy bizonyos tétre lépett, szükségesnek látom némileg azt visszatérlni. Először is ki kell jelenítenem, hogy ha szabadsága van egy képviselőnek, szabadsága van a másiknak is. Bámulatos egy tudomány felfogásom szerint az az ugy nevezett fisiska; én ebből csak az utakat kacsarongóságát tudtam felfogni. A tisztelt képviselő ur igen ügyesen tudja felhasználni ezen tudomány tanját, s nem emlékezik vissza csak három nappal előbbre, a midőn a választás epuratio kérdése forgott fén s egyenesen a személyekből indult ki, és szemére veti egy oldalnak azt, hogy az aranjoezi táblabírói kort visszakívánja, azaz, hogy a mai kérdésnél személyekből kiindulva kíván okoskodni. Ezt elmondani igen, de vissza is lehet fordítani, és a ki a Közölöny lapját megolvassa és csak egy pár napra is visszatekint, meg fogja látni, hogy az aranjoezi táblabírói kort nem épen ugyan azon oldal, mellyiket képviselő ur gondol, kívánja vissza. Mi magát a kérdés illeti, ha megmutatják önök azt, hogy a törvény az illy választásokat egyenes szóval tiltja, akkor meghajlok előtte, de ez kimutatni nem lehet, hanem lehet okoskodni a parlamentarizmus szokásokból, a melly szokás azonban nem az egész világon egyforma; és egy bizonyos tannak feláldozhatni ezen választást, de egyáltalában nem a törvénynek. Megengedem, hogy elmozdítható volna ezen választás Europa némely parlamenti szokása szerint; de erre csak azt mondok, hogy egyik parlamentben egy, másik parlamentben más a szokás, és mindig a parlamentől magától függ bizonyos szokásokat teremteni. Ennyi áll. Azonban, ha önök nyomatékossnak találtak a parlamenti megnyitása alkalmával a szerint menteni az erdélyi választásokat, hogy: még ezen modorú választás Magyarországon nem eléggé betanult; akkor azt hiszem, még nagyobb erősségnek vehető az, hogy a midőn az ellenség a parlamentől a választó kerületet elszakasztja, nem veheti gyakorlatba a kerület a választási szokást úgy a mint a ház kívánja; mindenesetre tekintetbe kell venni azon lelkesedést, melly Komárommegye ezen kerületbeli választóit vezérelte, az által, hogy épen illy veszélyes időben magát a kerületet képviselőtlenül hagyni nem akarta. Én miután egyáltalában törvényes okokat ezen választás ellen felhozatni nem hallottam, a parlamentarizmus szokások pedig Magyarországon még megállapítva nincsenek, hanem azokat ezután kell teremteni, a kérdéses kerület választott képviselőjét igazoltnak tartalom. (Szavazzunk!)

Tóth Lőrincz: Méltóztassanak megengedni, hogy az előttem szözlottak előadásaira megjegyzéseket tessek. Vannak oly jogphilosophiai fogalmak, mellyekre semmi pozitív törvény nem szükséges. Az előttem szölo képviselő azt mondotta: ha

tudunk felmutatni egy pozitív törvényt e választás érvénytelenségére, akkor ő velünk egyet ért. Nézetem szerint illy pozitív törvényt ezen kérdésben előmutatni tökéletesen felesleges volna; miután maga a valódi nemzeti képviselőnek, s a parlamenti formának fogalma hozzá magával azt, hogy revocatióval járó municipális képviselőt többé ne létezhessek, és hogy semmi választó kerület addig ne választhasson, míg azt maga a parlament el nem rendeli. — Én azon értelemben szivesen osztózom, a mit többen kifejtettek, hogy a komáromi választásban van valami örvedetes; örvedetes először az, hogy e nép ön jó szándékából s a közügyek iránti nemes részvét által indított ezen választásra; örvedetesnek találom másodsor az is, hogy a választó kerületek tisztúlni kezdenek azon régi előítéletből, mellyél fogva mindig saját kebelbeli egyéneiket választották meg, s most figyelmüket oly országos notabilitásokra is fordítják, kik... (Némellyek nevetek.) elmethegéséig vitátságának nagy elvénél fogva nem képezek egy esetet sem, hogy a ház engedelme nélkül választás történhessen; ezen elvből indult ki a ház, midőn vizsgálatot rendelt el, mellyben ki legyen mutatva, hogy mellyik választó kerület képviselőisége üres, és mellyiket kell betölteni? Azok ellenében, kik itt mondottak, még egy egyszerű argumentumot teszek. Ha ki nekem bebizonyítja, hogy harmadnap óta, midőn t. i. a munkálatot itt befejeztük, a választásrai parancsokat Komáromba elérkezhetett, ott a választó kerület összejöhetett, és a választási jegyzőkönyv ide ismét visszaérkezhetett: akkor fejet hajtok neki. Egy más felhozott argumentumra is van szó, miszerint egy bizonyos pseudo népfélség említettett, ellentétben a valódi népfélséggel. Méltóztassanak megengedni, én más valódi népfélséget annál, melly itt Magyarország parlamentjében van képviselve, nem ismerek. A népfélségnek felebb hallott definitiója a legveszélyesebb következtéseket vonná maga után; a népfélség azon definitiója szerint utcazi korrallal foghatnák az ország parlamentjét irányozni. (Ugy van.) S ugyanazon népfélségnek eszébe foghatna jutni Magyarország törvényes országgyűlését physical erővel szétkergetni, s eszébe juthatna, valakit azért, mert halvány arca, vagy mert nagy veres tolla van, a nép indulatának martalékul vetni; ez tehát a népfélség legveszedelmesebb definitiója! Felhozott indokul még a helyzetnek rendkívülisége, hogy t. i. azon választó kerület nem volt semmi összeköttetésben az országgyűlés székhelyével. Erre nézve bátor vagyok megjegyezni, miszerint tudomra onnét azóta két futár volt itt; a választó kerületnek tehát lehetett volna módja az országgyűléstől a választásra engedelmet kérni. — Végre Ragályi barátom aggodalmára, valljon lesz-e lehetséges az új választást a ház engedelme után megtartani? megjegyzem, miként a mint a képviselőkönyvből látom, azon kerület az ellenség elől való futásban tartotta meg a választást, Iza helységben, melly a komáromi vár árnyékában fekszik, a választást tehát, ha csak jobban nem, úgy mint az először megtörtént, okvetlenül meg fogja tartani. (Helyes, szavazzunk.)

Elnök: Bizottmányi előadó urnak joga van a szabályok értelmé szerint szölni, méltóztassanak kihallgatni.

Dobolyi S.: Képviselők! A ház szabályai által engedett jognál fogva kívánom a tölem telhető erősségek felhoztalával az igazoló bizottmány eljárását önöknek bemutatni. Ha önök ezen kérdéses választást megdönteni óhajtják, lehelyesebben a közvélemény előtt csak úgy fogják azt megtehetni, ha az igazoló bizottmány igazolását kellőg kihallgatják. Két szempontból lön megátadva az igazoló bizottmány nézete: egyik volt a törvényesség, másik — melly előttem legalább sokkal helyesebb és erősebb — a háznak mart. 1-jéig kitűzött határidőt tartalmazó határozata. Mi a törvényesség szempontját illeti: önök hallhatták, hogy minden e tárgy körül megforgott eszmék csak a parlamenti elv fogalmára voltak alapítva; mert egyébre nem is lehettek, nem levén törvényeinkben legkisebb eszme is e részben kifejezve. — Már most kérdem önöktől, hogy egy oly néptől, a melly csak most kezd a parlamentarizmus élet szabályait megismerkedni, egy néptől, a melly önöket is csak most látja legelőbb a parlamentarizmus ténen, követelhetik-e önök egész jogossággal, hogy tudja azon szabályokat, mellyeket önök is csak most kezdenek legelőször ismerni? (Zaj.) Én a népet úgy veszem, a mint van; erején felül terhelni a népet nem akarom, s oly dologban, mellybe bizonyos, előtte még ismeretlen szabály miatt esett, bűnnel soha nem vádolhatom, következőképen, választását sem vethetem el. A másik elv, mellyet önök az igazoló bizottmány nézete ellen czafolatul felhoztak, az volt, hogy a ház elhatározta, miszerint mart. 1-jéig még mindenki követ; következőképen martius 1-jéig előtt egy képviselőt sem lehet képviselői állásából kizozdítni. (Zaj.) Legyenek önök szivesek türelemmel kihallgatni rövid előadásomat, s ha olyat mondok, a mi a dogra nem tartozik, piritsanak meg érte, nem bánom. — A t. házhöz még januarius 1-én e részben indítvány tetetett, hogy azok, a kik képviselői állomásukat s méltóságukat meg nem ismerve, vagy legalább elismereni nem akarva, itt meg nem jelentek, elmozdíttassanak képviselői állásuktól. Ezt a ház a Közölöny útján közönséges s tette mindenütt, a hová csak a hírlapok akár csempészeti, akár más uton behethettek, mellynek következése aztán az lett, hogy Komárommegye aggodalomba kezdett jönni az országgyűlésen képviselő nélküli maradása felől, s magán, azon szorult helyzetben mellybe a ház határozatlansága hozta — az által akart segíteni, hogy a képviselői helyöket hűtlenül elhagyott képviselők helyett, más képviselőket választott. — Még csak egyre hívom fel a ház figyelmét, a mi itt még meg nem pendített; azt hiszem, a legitimitás barátainak nem teszek vele rossz szöglálatot, ha Chateaubriánd. — (Zaj, nevetés.) Kérem önöket, ha tesszik megbírálhatják, mit idézni akarok, alkalmazható-e? — 1827-ben Chateaubriánd képviselő, választóhoz szörol szöza ezt írta (francziául idéz, mire záj támad) tehát magyarul mondom el önöknek: „mindenki ellenszegülő lesz akkor, a midőn minde-nik bánt.“ Itt kétségkívül Komárommegye ezen választó kerületét, melly a legveszélyesebb idő közepette kötelességét merte teljesíteni az által, hogy az ellenség fegyverek között is Winteschraez azon tanját, miszerint Magyarország mostani fellépése tanusítja; bántalomnak fogja tekinteni, ha választását eltaszítja a ház. Kérem önöket, ha ezen választó kerület a ház mostani eljárását bántalomnak fogja tekinteni s azt mondja, hogy más követet nem választ, illy szorult helyzetben, mit fog a ház tenni? (Némellyek: semmit!) Ha meg akarják kísértetni, az lásák; részemről kötelességemnek tartottam elősorolni azon okokat, mellyekből az igazoló választmány kiindult. (Szavazzunk.)

Elnök: Nincs senki felírva, a tárgy különben is kime-

ritve levél hát, hogy okok és tóni Cseh érvényesnem? A (Kevesen választás választás Do b tásat is ép tehát ez is El n honvédelm vendetes Felol El n most adat helységbe gették lak jutottak, sítatik.) A ha nisterium t éve az elf iránt; a h lását; a A pénzüg mennyi fiz juk van, ni iránta nak adassé mánynak, l l évén. az u 46-dik u Olvas jegyzőköny Ujhá re, — az rstroma fog nemcsak a is közöltet. Sz e közölni, k azoknak nem mert azt m honvédelm gyeze azo már most a körülménye két hónapra mert nem t kezést meg A' jegy El n ő házzal, és a folyamodott jóváhagyás azon okokr lyamodást vasni. — Olvast levele. El n ő az engedel b. Vay Mik adja tudtom gr. Csáki L mellynek k Beöt mi inkább a gyözdöve, annyira a n lán egyoldal korszakbeli mint koholm ban nem anna tárháza a t vé anyagot irathassék — Magyarorsza nak: hogy n len hadai v és elhalt ek dekkel hath kot nem ellö nösen a Tis om vanden üre om vagy a' resztüolvás sze a borité hitben s va a' mostani f ember is ellö fordit az es nja nem le hogy a' hiva eseményeke fogja mi a t kedvén, mi nézve az ors és érdekek gel tudatni, zai esemény külföldi csel ha mégis jö ségeket sem földi hírlapo megjelentek lom, oily tar

ritve levén, azt hiszem, lehet szavazni. Legelső kérdés lenne tehát, hogy miután az igazoló választmány véleményében kifejtett okok és tekintetek a rendkívüli körülményeknél fogva, Csernátoni Cseh Lajosnak képviselővé választását — törvényes, és érvényesnek nyilatkoztatta, áll-e a bizottság véleménye vagy nem? A kik pártolják ezen véleményt, méltóztassanak felállani. (Kevesen állnak fel.) A többség véleménye szerint tehát ezen választás az elősorolt okoknál fogva, sem érvényes, sem törvényesnek nem tekinthető, a ház határozatilag kimondja, hogy a képviselő hely üres, az illető kerületnek meg fog iratni, hogy válaszszon újra képviselőt.

Dobolyi S.: Ugyanott az ócsai választókerület választását is épen azon szempontokból igazolta az igazoló bizottság: tehát ez is abba a kategóriába esik. (Az sem érvényes.)

Elnök: Ezt sem fogadják el a ház. Épen most vettem a honvédelmi bizottságot Perczel Mór tábornok urnak egy örvendetes hivatalos jelentését.

Felolvastatik.

Elnök: Ezen jelentés tudomásul vétetik. — Szintén most adott be a folyamodás Torontál megyei Tamásfalvi és K. helységbeli lakosok részéről, miszerint őket a vadászok kikergettek lakáikból és mindenökből kifosztották, 's utolsó inségre jutottak, segínyt kérnek. (A kérvényi bizottsághoz utasították.)

A ház parancsolta volt, miszerint adjon be a hadügyminisztérium egy körülményes jelentést, minő rendelkezések vannak téve az elfogott hadi foglyok 's tiszték bánás-módja 's fizetése iránt; a hadügyminisztérium ezt beadta 's kéri mielőbb tárgyalást, hogy tudja magát mihez alkalmaztatni. (Ki fog nyomtatni.) A pénzügyminisztérium azon jelentése, hogy a hivatalnokoknak mennyi fizetésök, és minő hivatalnokoknak mennyi napidijuk van, ki van már nyomtatva; mit és hogy akar rendelkezni iránta a ház? (A számadásokat vizsgáló bizottságnak adassék ki.) Kiadatik tehát a számadásokat vizsgáló bizottságnak, hogy iránta adjon véleményt. Most egyéb tárgy nem lévén, az ülés eloszlik.

Ülés vége déli 12 órakor.

46-dik ülés a felsőházban mart. 30-án 1849. reggeli 11 órakor.

Olvasatik hitelesítés végett e folyó hó 27-én tartott ülés jegyzőkönyve.

Ujházi László: Egy észrevétel van a jegyzőkönyvről, — az mondatik abban ugyanis: hogy a jelenlevőknek lajstroma fog csak közöltetni. En úgy értem a határozatot, hogy nemcsak a megjelenteknek nevei, hanem a kiküldetésben levők is közöltetni fognak.

Szentiványi Károly: Azoknak névsorát lehet csak közölni, kik a ház által fel vannak mentve a megjelenéstől, azoknak névsorát, kikkel a kormány diszponál, nem közöltetik, mert azt még jelenleg nem tudjuk: kikre fogja ezt kimondani a honvédelmi bizottság. Itt van egy lajstrom, hol fel vannak jegyezve azok, kik kormányi kiküldetés következtében működnek; már most az a kérdés, hogy azokra nézve állanak-e még azon körülmények, mellyek szükségessé tették azt, hogy egy vagy két hónapra a kormány által kiküldetett bizonyos megyékbe, mert nem tudjuk, hogy a kormány azokra nézve a tett rendelkezést meg fogja-e tovább is tartani vagy nem?

A jegyzőkönyv hitelesítése után.

Elnök: Ezek a szokott uton közöltetni fognak az alsóházzal, és a honvédelmi bizottságnal. B. Vay Miklós hozzám folyamodott eltávoztatási engedelem végett, melyet — a ház jóváhagyását remélve, — meg is adtam, minthogy azt tartom azon okoknál fogva, mellyek általa előadattak, addig, míg egésze helyre áll, az engedelem megadható volt. Egyébiránt a folyamodást 's ahhoz csatolt orvosi bizonyítványt fel lehetne olvasni.

Olvasatott b. Vay Miklós eltávoztatási engedelmet kérő levele.

Elnök: Illy körülmények között nem lehet megtagadni az engedelmet. Egyébiránt nem tudván azt, hol fog tartózkodni, b. Vay Miklóst megkértem levelem által, hogy hol tartózkodását adja tudtomra, mit teljesített is. Egyszersmind jelentem, hogy gr. Csáki László a honvédelmi bizottságtól megbízást kapott, mellynek következtében el fog távozni.

Böthy Ödön: En egy felszólítást akarok irányozni, mi inkább a kormányon ülő egyéneket illeti; és meg vagyok győződve, hogy a mi iránt felszólalok, olly közérdekű és annyira a nemzet életéhez megkívántató tápszer, hogy azt talán egyoldalúlag elnézni valóságos bűn volna. Valamint a régi korszakbeli hírlapok nem egyéneket tartattak a népek által, mint kórhalmányoknak, ugy a mostani felvilágosodás időszakában nem annyira kórhalmányoknak tekintetben többé, hanem mint tárháza a történetíróknak — mert alkalmasnak tartom, hogy az idős anyagot szolgáltaim arra, hogy a nemzetek élete híven leírathassék — nem értem a királyi biographiákat, mert eddig Magyarország történetei nem egyebek voltak, mint leírása annak: hogy e vagy ama király ekkor lépett trónra, ilyen 's ilyen hadai voltak, győzött vagy győztetett, ekkor uralkodott és elhalt ekkor, — ki származási fakat ahar felállítani nagy érdekekkel hathat a maradékra nézve; arra nézve, ki a korszakot nem élte keresztül, kevés becsel bir. Tudjuk, hogy különösen a Tisza népe — melyet némelyek ferdén fogtak fel — minden üres időskéjét, ha egyébbel nem, a régi kalendáriom vagy a zsoitárral mulatja magát, és azt, már annyiszor keresztülolvasta, hogy annak kapcsai már nem is igen fogják össze a borítékot. Ezen olvasmány lelki élvezetet ad, és erősíti a hitben 's vallásban; de hála az égnek és a haladás időszakának! a mostani korszak annyira változtatá alakját, hogy a gubás ember is előveszi a Közlönyt és más hírlapot, egy kis figyelmet fordít az eseményekre és olvasgat, miután mindennek szemtanúja nem lehet. És így, a nép érdekében látom szükségesnek, hogy a hivatalos lap, a Közlöny, ne csak hűséggel adja elő az eseményeket, hanem iránytűül szolgáljon arra, hogy a nép fel fogja mi a teendő most és jövőre, a privat lapok azt cselekedvén, mi tetszésükben áll. Tudom, hogy a történetírókra nézve az országgyűléseken előadott beszédek nagy fontossággal és érdekekkel bírnak, és azt nagy hűséggel kellett a közönséggel tudatni, ezt tehát a térről leszorítani nem is kívánom; a hazai események közlésében is meglehetősen megnyugszom, de a külföldi cselekvények közlése, mellyeknek ritkán ugyan, de néha mégis jövünk adataihoz, a legkieleghetőbb elmebeli tehetéseket sem képes kielégíteni. Ime a napokban jöttek ide külföldi hírlapok, mellyeknek némely részletei némely lapokban megjelentek, a hivatalos lapban alig olvashatók, pedig megvalom, olly tartalomdús és jelen helyzetünkre olly annyira alkal-

mazhatók, hogy egy órai késedelem, egy nagy csatavesztéshez hasonlít. Az angol parlamentben a legközelebb alkalommal egy interpellatio történt a siciliai eseményekre vonatkozólag, és az interpelláló tag insurgenseknek nevezte azokat, kik a magok alkotmánya mellett fogtak fegyvert, és a külügyeket vezető minster Lord Palmerston — ezt mindenki véssé szive redőibe, mert tökéletesen Magyarországra illik — azon nevezetes választ adá: hogy egy olly nemzet, melly alkotmányával volt századok óta felruházva, mellynek alkotmányát 1812-ik évben ujonan megerősítették, és a melly alkotmányt mint szövetségese Angliának, ez is garantirozza, egy olly nemzet, melly törvényes állását a fejedelmek, kik olly örömet deriválják hatalmukat az Istentől, megtámadják, és a nép alkotmánya védelmére fegyvert ragad, nem insurgens, az jogos téren van, az tulajdon szabadságát védi. Magyarország alkotmánya nyolczszáz év óta fenállt, 1848-ban vitta ki új chartáját, melly esküvel szentesített. és most megtámadták azon chartát, és azon nép, melly új chartájáért ontja vérért, insurgensek nevezetik. Ezen elv nemcsak hazánkra, hanem Európának minden alkotmányaira alkalmazható. A constantinápolyi auszriai követ azon kérdést intézte a portához: hogy mit fog tenni azon esetben, ha a slav monarchia alakulni akar. A cseh követek midőn Kremsírbe akartak menni, zárva, 's katonai örökkel elfoglalva találták a házat, azt mondták, fognak követeket választani, de nem Austria hanem Frankfurt számára; a frankfurtiak keveset tudtak az auszriai eseményekről, Smerling minster pedig mit sem tudott, és lelépett. Mennyiben tehát birtokába juthatunk külföldi híreknél, meg kell ragadnunk az alkalmat, hogy azok minden késedelem nélkül közzé tétessenek, habár a discussiok szűkebb körre szorítottának is, de marad annyi papiros, hogy e részben sem fogunk hiányt szenvedni. Nem mindenkinek érdekében áll tudni: hogy ott a melly része az országnak az ellenség által el van foglalva, az urbéri rendszerek behozatalát igen szépen dívatba hozzák, és a magyar nép, melly szabadságát most kezdi élvezni, nem fog-e felezni, midőn homlokát azon verejték verte, mint első apánkét azon átoknál fogva: „hogy véres verejtékkel keresd a te kenyeredet“, de ne saját földeden, hanem idegen földön, és midőn az valósulni kezd, ott, hol az ellenség hatalmasan működik, a népet vissza akarja görnyeszteni ismét azon igába, nem fog-e kettőzöttet erővel felkelni, ha tudja, mi vár rá a meghódolás esetében. Ezek és illyen események tudatásával, mellyek annyira bevágnak a nemzet jövődjébe, és képesek a nemzet jövődjét sorsát megállítani, és megdönteni az armányt, késedelemezni nem annyira hiba mint vétek. És én felkérem a tisztelt elnököt és azokat, kik a honvédelmi bizottságnak tagjai, méltóztassanak a dolgot oda irányozni, hogy az illyen cikkek, az alkalmazás sem maradván el azoktól, mert én száraz kivonatokkal meg nem érem, mert valamint a pap felmegy a predikációszekbe, felveszi a textust, 's az alkalmazást sem hagyja el, ugy szintén, midőn a nép értelméhez irunk, az alkalmazásnak nem szabad kimaradni, mert különben nem fog felvilágosítani, és nem volna kevesebb mint ha a pap felmenne a székre, Ezechiél profétából egy textust elolvasna, és meghagyna a népek, hogy othon szabadon elmélkedjék róla. Kívánom tehát, hogy jövődre nézve a Közlöny szerkesztésébe midőn a külföldi hírek érkeznek, azokat azonnal kimerítőleg tudassa a közönséggel, mert az a nemzet életében nagy szerepet fog játszani, és hazánk jelen körülményei között minél inkább kívánatos és hasznos fog lenni.

Elnök: Van szerencsem bihari főispán ur ezen interpellatioja következtében jelenteni a t. felsőháznak, miszerint az elősorolt okokat méltányolta a honvédelmi bizottság 's iránta épen a tegnapi ülésében határozatot is hozott. Eddigél a Közlönyben az előbbi rendeletek nyomán 's következtében, csak az alsó és felsőházi okoskodások 's tanácskozás menetele adatott ki, 's ezek annyira betöltötték lapjait, hogy alig maradt hely külföldi események számára; itt különösen több ivet nem is lehet adni, mert sem szedők nagy számmal nincsenek, sem sajtó. A honvédelmi bizottság kiadta most a rendeletet, hogy ennek-utána midőn illy nevezetes külhírek lesznek, azon tekintetnél fogva, mellyeket t. bihari főispán ur méltóztatott megérteni, 's hogy a közönség jó eredményt hat, és helyeztetésünkre igen alkalmazható — hagyja el inkább a Közlöny a hazait, t. i. az országgyűlési debattokat későbbi lapjaiba, 's a külvezetes híreket megelőzőleg és azonnal, mi helyt kapjuk, közölje. E szerint azt gondolnám, ezen rendelet által, a tett interpellatiojé illetőleg, segítve lesz kiváltképen hogy ha a sajtó és szedők hiányát nem fogjuk ugy, mint most, érezni, a mikor naponkint több ivet is megjelenhetnek. Tökéletesen meg vagyok győződve a felől, mit t. bihari főispán ur felhozott, hogy a hazánk jelen körülményei között szükséges a népek felvilágosítása t. i. hogy micsoda elvek vannak az europai nemzeteknél is e tekintetben elfogadva, 's mik történnék a külföldön, mellyek reánk is alkalmazhatók, és mik történnék benn az országban, mellyet szükséges a népek tudnia, hogy felvilágosuljon; 's azt hiszem, a honvédelmi bizottság e tekintetben mindent el fog követni 's már kiadott rendeletének sikert fog szerezni. Eddigél ezt tenni nem is lehetett, mert külföldi lapokat nem tudtunk kapni ugy, mint már most a mártiusi plakát 's manifestum után; ezóta természetesen reánk nézve igen érdekes külföldi hírek birtokába jutottunk 's reményem, ezental már folyást is jutni fog. Ha a t. felsőház jegyzőkönyvbe kívánja tétetni a nagy többség azon nézetét, hogy ezental a hivatalos Közlönylap az előterjesztés szerint szerkesztessék 's ez iránt a honvédelmi bizottság felszólítottassék — mindenesetre meg fogjuk tenni, hanem most, azt hiszem, elegendő a honvédelmi bizottságnak e tekintetben legujabb kiadott rendelete. Különben is Jósika Miklós ur fel fog ügyelni, hogy illy nevezetes kül dolgok azonnal a hivatalos lapban megjelenjenek.

B. Jósika Miklós: En azon hivatalos lap felügyeletével meg voltam bízva, 's megvallom, igen sokszor megszóllottam annak szerkesztését: miért nincsenek benne külföldi hírek? sőt többet tettem, magam szerezttem külföldi lapokat, 's azokból több nevezetességeket közöltem a szerkesztősséggel, de a szerkesztősség mindíg azt hozta fel, mit a tisztelt elnök ur is méltóztatott felemlíteni, hogy t. i. még Szemere Bertalan belügyminisztériumból kijött rendelt következtében köteles minden országgyűlési debattokat egész terjedelmében közölni. En tehát e részben magam megtettem az indítványt, hogy az illy nevezetes külhírek közöltessenek a Közlönyben; tegnap is e részben midőn a szerkesztősséget felhívtam, minden megtörtént, csak egy nem, mit a szerkesztősségnek majd

magam fogok megmondani, t. i. az, a mit a t. bihari főispán ur említett meg, hogy a külföldi hírek ne csak pusztán szárazon közöltessenek, hanem egyszersmind legyen meg azoknak felvilágosítása 's alkalmazása is. Ezt, mondom, igen örömet magamra vállalom, minden módot el fogok követni, hogy a felsőház kívánata teljesüljön.

Böthy Ödön bihari főispán: Miután a t. felsőház elnöke 's b. Jósika M. honv. bizottsági tagok itt kijelentették, hogy ezen dolog iránt már részint intézkedtek, részint még intézkedni fognak, különben is ollyan levén az interpellatio, melly egyáltalában elfogadtatik, nem látom helyét, hogy a jegyzőkönyvbe jöjjön; a tett kijelentéssel tökéletesen megelégszem, de ha be akarja a t. ház tenni, azzal sem sokat gondolok. — A másik kérdés, mellyet elnök urhoz intézek, az: fog-e a parlament, mint eddig szokásban volt, a következő ünnepi napok alatt szünnapokat tartani? Kívánom, hogy a honvédelmi bizottság a t. elnök urral egyetértőleg e tekintetben választ nyujthassa a háznak, 's hogy annak következtében egyes tagok tudhassák, eltávoztathat-e a székhelyről pár napra, vagy nem?

Elnök: E tekintetben a honvédelmi bizottság nem rendelkezhetik, mert a honv. bizottság az országgyűlés kinyilvánítása. Nekem az alsóház még nem adta tudtomra, hogy a jelen körülmények között meg fogja-e a régi szokást e részben tartani. En nem reményem, hogy a jelen körülményekben az alsóház felfüggeszse üléseinek tartását a következő ünnepnapok alatt is, mert épen most adhatják magokat elő olly jelenetek, mellyek miatt összeülni kénytelen. Ha netalán lenne néhány napi szünet, iránta azt alsóházi elnök urral értekezni fogok, 's a mai jegyzőkönyv hitelesítése végett holnap tartandó ülésben fel fogom jelenteni.

B. Sztójka Imre: Visszamenve az előbbi tárgyra, azt tartom, hogy a t. elnök ur indítványt szükséges a jegyzőkönyvbe betenni, akár szóval, akár tetteleg történik, annak mindíg be kell a jegyzőkönyvbe tétetni.

Kun Gothárd: En a t. bihari főispán ur előterjesztését magaméva teszem ugyan, csak azon kevés megjegyzést kívánom hozzá tenni, valjon Erdélyre — a hol tudjuk, a mult hónapok alatt mennyire el voltak a helyhatóságok zárva az újságok használatától — nem volna-e szükséges az ottani kormánybiztos által olly intézkedéseket végrehajtani, hogy minden helyhatóságnak, hol csak a lapokra előfizetés nem történt, a kormány saját költségén küldje meg a Közlöny hivatalos lapot.

Böthy Ödön: Megnyugtatósan előttem szolt t. főispán urnak csak azt vagyok bátor mondani, hogy még janarius hónapban megtették ez iránt a lépések, 's minden térvényhatóság számára megküldettek a hivatalos Közlöny lapok, akkor is, a mikor én meg ott, mint kormánybiztos működtem, a hova csak lehetett, mindenüvé elküldtettem, hiszem, hogy azóta most is folyást küldetnek.

Szentiványi Károly: Értésemre esvén, hogy Hurbán ellenséges seregével közel meggyém felé, a mennyiben némi pénzkezelés, habár nem olly nagy összeg is, bízottam, de miről számadolni becsületbeli dolog — rövid időre eltávoztatom iránti engedelemadásra vagyok bátor a t. felső házat felkérni.

Elnök: Az engedelemadás a t. háztól függ, részemről bátor vagyok kérni a t. főispán urat, méltóztassék még néhány napot várni, például jövő szerdái. Most más tárgy nincs, holnap 11 órakor ismét méltóztassanak megjelenni.

Ülés vége 12^{1/2} órakor.

47-ik ülés a felsőházban mart. 31-kén d. e. 11 órakor.

Elnök: b. Perényi Zs.

Elnök: A tegnapi ülés jegyzőkönyve fog hitelesítettetni. Szentiványi olvassa a jegyzőkönyvet.

Elnök: A felsőház tegnapi interpellatioja következtében a bihari főispán az iránt t. i. ha valljon a t. ház fog-e az ünnepek előtti héten üléseket tartani, vagy a régiebb szokás szerint szünnapok lesznek; elnökleg értekeztem a képviselőház elnökével, és azonosítást vettem, hogy az alsóházban ezen kérdés még fel nem merült; azonban vélekedése az, hogy a jelen körülmények között nem hiszi, miszerint az alsóház üléseit felfüggeszthesse. A körülmények ollyanok, hogy minden nap jöhetnek elő események, mellyek következtében az országgyűlés együllete szükséges. Egyébiránt az alsóház holnap fog ülést tartani, midőn ezen kérdés felmerül, és azután tudósítani fogom a tisztelt felsőházat. — Jelenleg más foglalatosságunk nem lévén az ülésnek vége van.

BELFÖLD.

Középszőlőkből. Tasnád, mart. 27. Középszőlőknégye közelében, eredményesen nagy hatása egy változás történt. — Az orsz. honv. bizottság rendeletéből teljhatalom kormánybiztos Décsy László ur a megye székhelyét Zilah városából Tasnádra a megye kebelébe áttette. — E változás Zilah és környékének gazdasági 's anyagi érdekeit kellemtlenül illeti; de a megye kerületének, a magyar elemnek, 's az érmelléki nagy terület magyar lakóinak szellemére, 's nemzeti-ségük fejlesztésére üdvös hatása. Hogy e különböző hatás az érdekek futólagos, de összesimulandó surlódását eredményezte, igen természetes.

De hogy a megsértett érdek többektől a változás főtevényezőjének gyanított korm. biztos személyessége ellen törvén ingerültségével, a közügyekben most minden áron szükségelt összetartást kockáztatta, — ez veszélyes vala: hanem szerencsére a veszély a mart. 26-diki gyűlés nagy többségének higgadt 's erélyes összetartásának 's kötelességérzetének megtört. — E gyűlésben korm. biztos ur az öt kinevező 's a székhelynek Tasnádra áttételét rendelő leiratot; — és öt mázsa szalonna, és egy silány honvédnadrág miatt — ellene a Zilahon székelő bizottság által emelt vádra kormányunknak — korm. biztos eljárást méltányló 's az irt gyanúsításokat merőben alaptalanoknak és részenként kisszerűeknek is nyilvánított választás olvastatván föl, 's előadásában e kérdések közötti tiszta eljárását fejezték fel; a nagyobb rész helyeslő elismerése után kevés számból álló elleneinek személyeskedési indulata elenyészett; — 's illy hangulatot váltva a dolog kormánybiztosunknak a beke 's összetartásra felhívó nyilatkozata örömmel fogadtatott.

A tanácskozás sarkpontja a megyeház már rég ohajtott áttételért kormányunkhoz intézendő egy köszönő felrás iránti indítvány vala. — Kik az előbbi kérdésben a kormánybiztos ellen nyilatkoztak, ellenztették ezt is. — De mivel mostani viszonyaink között főpolitikánk a magyar elem, a függetlenségünknek egyedül alapul szolgálható magyar elem értelmisége 's közszellemének fejlesztését, a megyei közéletnek, ellensége olly környezetből feleink közé belesítése által biztosítani 's ekkép

erősíteni magunkat: a kormány ez üdvös — 's máshol is, hol hasonló körülmények vannak, létesíteni ohajtott, intézkedése elismerő nyilatkozatot érdemel: — ez okból ezt bár többen pártolták a tegnap nyilvánított egyetértés fenntartására nézve ohajlásunkat a béke érdekének alárendeltük. *)

Tiszteink fizetése a magyarországi minta szerint szabályoztatott 's az erdélyi rendszer mellett hiányzott magyarországi hivatalok felállítását. Főjegyzőnk Kis László nyolcz évi hivataloskodása terhei alatt meggyengült egészsége helyrehozatalására 3 hónapra kivételről lemondva helyette Tunyogi Sándor első aljegyző választott.

A gyűlés e' közben mindig higgadtabb 's férfiasabb tanácskozássá vált.

Urak, tanuljunk higgadtak lenni, a személyt, az ügyöt megválasztani, 's polgártársainkat nem gyanúsítani; ki erre nem képes, a mostani nehéz időben ne zavarjon, hanem lépjen ki; különben a kelet római birodalom sorsára jutunk, hol a Byzancz kapui előtti ellenség — míg bent a miniszterek illedelmi szabályok fölött koczkodtak — betört 's miniszter és ország semmivé lett.

Középszolnokból: A „Közöny“ 45-ik számában közölt tasnádi cikket illetőleg a középszolnoki megyei bizottságtól egy reclamátiót vettünk, melyben czáfoltatik azon tasnádi levélben volt állítás: „mintha a középszolnoki főispánnak praefectusa minden angarián hűségesen fel- 's kivénne a főispáni illetmény.“ A nevezett középszolnoki főispán, illetményét csak mult évi novemberig — meddig megyéjével folytonos érintkezésben állott — vette ki 's azóta nem, mint az az alispáni utalványi könyvből 's a pénztárnoki számadásból tisztán kiviláglik. Ugyanazon tasnádi cikkben a zsidói pap ügyében az mondatott, hogy fizetése fogsága ideje alatt töle megtagadtatott; ezen eljárás — ha valóban meg is történt volna — azzal mentetik, hogy ez nem az érintett középszolnoki főispánnak, hanem legfőbb tiszteinek rovathatnak föl hibául. Egyebiránt ez ügyet ezenel bevégzettnek tekintetni kérjük.

Debreczen, april 2. Azon kitarló lelkesedés, azon áldozatkészség, melyet debreczeni polgártársaink és hölgyeink igazságos ügyünk mellett tanúsítanak, megérdemli, hogy e' lapokban követendő példaként följegyezzessék. Alig léptek ki küszöbeinken a sebesült és beteg vitézek ápolása végett alakult nőegylet tagjai — vivén magokkal azon önkéntes adományt, melyet kiki tehetsége szerint áldozott kormányunknak, egy új felszólítást hordoztatott házról házra, fehéremietek adására híván fel a honfiakat. Debreczen hiv magyar lakói minden alkalommal bebizonyítják igaz hazaszeretetüket. Az áldadalom nem kívánja ingyen egyesek adományait. Kész pénzzel fogja kifizetni mind azt, mit részére felajánlottunk. Egy pár fehérruháért 2—3 pft ígér. Áldozatok a hazának azt, mire magatoknak különös szükségetek nincs. Ruhátlan vitézeink számolnak hazafiságtokra!

Kormányelnökünk lelkes neje — mint tudjuk — 1000 lepedő elkészítését vállalta el a helybeli kórház számára. Sokan találkoztak Debreczen magyar érzelmű hölgyei közt, kik szives készséggel nyújtottak neki segédkezet dicsérendő vállalatában. Ismerünk leányt, ki egy maga 30 darab lepedő elkészítésére ajánlott. Találják föl jutalmukat a szabaddá leendő haza boldogságának érzetében.

A városunkba érkező katonaságra nézve, kimondhatlan kedvező körülmény az, hogy mihelyt a szabadságtérre eljut, terített asztal lel az utca közepén, természetesen jó pénzért. Mig másutt éhen szomjan kóboroghat ide 's tova csapszék vagy vendéglő után, itt rég elfeledt éhét szomját a „L a c z i k o n y h á j á n.“ 'S miért ne ebédeltetne a magyar honvéd ott, hol egykor dobzse László magyar király ebédelt? 'S nem érheti-e meg az időt, mikor e' helyen illy szó hangozik fülébe: „ah! par pitié pour les grands de ce monde, faites l' aumone au dernier de vos rois.“

Két század honvéd minapában távozott el körünkől, mint értesültünk Arad felé. Helyettük ma egy osztály Bocskai huszár érkezett városunkba. A Zanini hangászkar üdvözlé őket.

Kénytelenek vagyunk ismét visszatérni az annyiszor emlegetett járdapallókra. Nem azért, hogy azokat megegyenesítsük, sem azért, hogy jelenkint megvilágosítsuk, hanem hogy rajta békével járassunk. Tisztelet becsület a lovasoknak, jelen időben még a lovaknak is! hanem ha a keskeny pallókat lovakkal vágatjuk fel végig hosszú — mint mostanában szokás — akkor bizony mi szegény gyalog emberek nehezen láboljuk ki a debreczeni napokat, mennyiben utcaink közepén a sár, gyalog embernek alig lábolható. Már ha menni kell, mégis csak inkább a ló, mint az ember! Kérjük izraelnek mind lovait, mind lovagjait!

Virágvasárnapon lélekemelő ünnepeknek voltak tanui. Reggel 8 és 9 óra közt a cath. templom előtt vallásos parádét tartottak a köztünk levő zániai vitézek; 11 órakor pedig a képviselőházban gyászbeszédet ünnepeltetett meg két elhunyt képviselő emlékezetére. Kazinczi G. gyász beszéde színe, lelke volt a költészetnek. Tele azon ragyogó képekkel, miket csak kelet lorró véru gyermekének képzeletjárjában találhatni, minőket művészileg összeállítani, megteremteni, alig tud más úgy mint Kazinczi G. Ajánljuk e' beszédet mindazok figyelmébe, kik a szép életben és ideálban szeretni tudják!

Nem hagyhatunk említés nélkül egy furcsa eseményt a közel multból, minek tudomására biztos kuttó után jutottunk. Egy népes magyar városban meghagyatik a jegyzőnek a levéltár rendbeszedése. Rendbe szedi; egyszersmind jelenti a kupa-tanácsnak, hogy a levelek közt sok olyas lázító irat van, kivált Rákócziól, mik által a nemes város ö felsége előtt compromittálnak; indítványozza azért a levelek megégetését! A' becses oklevelek megégetettek. Ott van róla a határozat a jegyzőkönyvben. Milly sok adat elvesz a historiára nézve illy vándal kezdek dulásai által!

Haladunk! Nézzétek meg őket a sátor alatt, és a sátoron kívül, mivel úzik az unalmat súlyos és pattogott tengeris tekenőik mellett? ujságokat olvasnak. Igen, a mi kofáink ujságokat olvasnak! Nem lesz többé használatban köztünk ama példabeszéd gyermekeikhez: „ne légy különb ember apád-

*) Öszintén szólna, e' periodust nem értjük egészen.

Szerk.

nál! „Ök magok is tudni, tanulni akarnak; gyermekeiket pedig többre tanítják, mint mennyit magok tudtak. Haladunk!

Hanem ha csakugyan haladunk, és a Nádor vendéglőt visszakereszteltük bikává: ne hagyjuk meg régi szennyét ama derék gözmalomnak se, melyet „István gözmalomnak“ neveznek. Töröljük ki onnan az István nevet, hiszen ugy is fel van az írva nemzetünk emlékkönyvébe azon lapra, melynek urait örök szégyen teszi feledhetlenekké.

K Ü L F Ö L D.

OLASZORSZÁG.

A „Gazetta di Milano“ szerint, a hadügyminiszter az alkotmányozó nemzeti gyűlés hivatalteremében akkint nyilatkozott, miszerint a római köztársaságnak eddigelé 24,000 jól felszerelt embere áll már annyira csatákész, hogy akár-mely perczben táborba állhatni velök. Lovasságnak azonban még nincs.

A római „Eposca“ból pedig azt olvassuk, miszerint 4000 tökéletesen felfegyverzett és jól fegyverzett epirusi görög ajánlotta fel szolgálatát a római köztársaságnak.

Az alkotmányozó gyűlés, — mely ezentul a capitolum nagy palotájában fogja tartani üléseit, — mart. 2-kán egy proclamatiót bocsátott szét Europa népeire. Nem juthatván azonban egészen hozzánk ez érdekes irat, kénytelenek vagyunk csak némi töredékeinek közlésére szorítkozni.

„Egy új nép“ — így szól többek közt a proclamatio — „egy egészen új nép áll előttetek, barátságot, testvéri szeretetet kérve tőletek.

„Azon nép áll ismét előttetek, mely hajdan a leghiresebb volt világszerte. De egykori nagyságának, 's jelen ujrászületésének, a' pápák kora fekszik közöttük.

„Europa népei! ti ismertek bennünket, midőn Róma nevével a félvilág rettegte; ismertek bennünket, midőn nevünket szánakozva említé a' nép. Megutálhattok érte, hogy az időben zarnokai valánk a' világnak; de ne akarjátok, hogy tovább is szánakozás tárgyai legyünk az emberek előtt.

„A' római birodalom népe meg akarta változtatni politikai állapotát, a' republiát alkotott és kimondá a' nép főnőségét. A' nép akarta így! 'S ki áll a' nép fölött? Az isten csak! Isten pedig szabadságra teremté népeit.“ stb.

Ezután mutogatják, mikép ök nem ellenei a' pápai hatalomnak, csak hazájokat szeretik; és a' pápák semmit sem tettek értök, midőn ök hajdani nagyságuk romjain sirtak. Ezért fel kellett mondaniok a' pápa iránti engedelmisséget, 's mivel legjobbnak látták az önkormányzati formát: köztársaságot alkottanak. Itt ök meg akartak állapodni; vér nélkül szerették volna bevégezni a' forradalmat, 's ha megháborítottak, ök nem okai, de elszávnán, szabadságukat fegyverrel is védelmeznék.“ stb.

Martius 6-ról írja a „Monitore Romano“, hogy Mazzini azon napon jelent meg a' nemzetgyűlésen. Midőn belépett, a' követek mindnyájan felállottak, 's a' szünni nem akaró, „éljen Mazzini!“ kiáltásoktól rengették a' terem falai. A' gyűlés akaratából Mazzini az elnök mellett foglalt helyet; innen tartott egy rövid, de nagy szellemű és szívet hiven tükröző beszédet. A' római köztársaság új képviselőjének szónoklatát roppant tetszéssel fogadta a' ház. —

Az olasz nép, úgy látszik, hatalmasan készült a' háborúra. A' „Monitore Toscano“ mart. 6-kai száma lelkes felszólítást hoz a' toscana i egyetem ifjúságához, melyben többek közt az áll, hogy ha megharsan előttök a' harci tárogató, csatlakozzanak a' néphez, 's álljanak az első sorba, mert szegény volna mást eresztene maguk elibe ott, hol a' haza védelméről van szó, 's hol a' haza fönmaradása vért kíván.

Ugyanezen lap írja Genova ből, hogy ott mart. 4. este tömérdek nép jelent meg az utcákon olasz lobogókkal, 's színet nélkül kiáltó: „éljen a' függetlenség, éljen a' háború!“ Pellegri ügyvéd tartott beszédet a' néphez, a' harcz szükségéről és elkerülhetlenségéről, mit roppant tetszés követett, 's ezután a' nép csendesen haza oszított.

TURIN. A' követkamara mart. 7-ki ülésében 5 millió kölcsön szavaztatott meg a' mozgó nemzetiség hadi főszerelésére. Az „Opinione“ pedig, mint bizonyost akarja tudni, miszerint a' kormány genuai banquieroktól 8 millió lírát vett volna fel.

NÉMETORSZÁG.

E' lapok 67-d. számában volt közölve Welckernek a' Pál templomban tett azon nevezetes indítványa, melyről még az „Augsb. Allgemeine Z.“ is azt mondá, miszerint olly hatást idézett elő, millyennek tanuja nem sokszor volt a' birodalmi gyűlés. Nem tudjuk, a' nagy statusphilosoph késszólása-e vagy hirtelen köpenyfordítása lepte meg a' frankfurti követeket, úgy látszik azonban, hogy ez utóbbit sejtette maga Welcker is, mert jónak látta indítványának szülo okait is föltárni később a' gyűlés előtt.

„Ha én előbb — így szólott mart. 12-kén — a' porosz császárság ellen nyilatkoztam, koránsem azért tettem, mintha Poroszország iránt ellenszenvvel, Auszriához pedig előszeretettel viseltetem volna; én csak azt akartam gátolni, hogy Auszria kizárassék a' német statusegységből, csak meg akartam kísértetni minden módot, hogy Németország épsege megmentessék. Én úgy látom, azt hiszem, mikép mi már minden módot megkísértettünk, 's hogy itt az ideje, Németország többi részeit (mellőzve Auszriát, melyet már ugy sem tarthatunk meg.) egy erős statutesté elvasztani össze. (Nagy tetszés.) Büszkék lehetnek, kik Auszria kilépését eleitől fogva hitték, mert azok élesebben láttak mint én; de engedjék meg nekem, hogy én is büszke legyenek arra, miszerint Németország egységében mindeddig biztam, sőt hittem. Örülhetnek a' porosz császárság barátai, hogy e' dolog nem egy elhamarkodott határozatból származott, mert ha így történt volna: bizonyára olly szenny esik a' porosz koronán, melyet soha nem lehetett volna róla lemosni. Az idők nehezek, 's a' körülmények szilárd határozatot igényelnek tőlünk. A' cabinetből és kívülől a' legnagyobb veszély tolul felénk: a' birodalmi gyűlésnek jutott a' nehéz, de szép feladat, megmenteni a' nemzet függetlenségét. A' haza veszélyben van, szabadítsák meg önök a' hazát!“ (Nagy tetszés.)

Welcker indítványára kinyomatása elhatározott, 's vitatása 8 nap mulva kerül szőnyegre.

POROSZORSZÁG.

Berlin ből mart. 9-éről írják, hogy ott a' kedélyek nagyon föl vannak ingerülve Auszria ellen, 's a' legconservatívebb klubok is csak szidalmak és gyalázó szavak kíséretében említk. Quo usque tandem...?

A' német császárság kérdése, — mint igen hihető — azon fordulat által, mit Frankfurtban Welcker indítványa okozott, igen kedvező színben tűnik föl jelenleg a' poroszok előtt; bár itt sem hiányzanak félénkek, kik előre rettegnek, hogy az oroszok és osztrákok beléjük fognak kötni.

A' kormány azonban, úgy látszik, egész resignatióval, de korán sem télenül várja a' minden esetre bekövetkezendő nagy-szerű események fejlődését.

Különösen a' hadügyminiszteriumban rendkívüli sürgés forgás van. A' fegyvergyárak hatalmasan működnek. A' hadi elő-készületek körül nagy tevékenység látszik.

Martius 13-kán egy ágens indult Amerikába, azon utasítással a' kormányt, hogy ott fregattokat vásároljon, 's eszközölje, hogy azok april végére okvetlenül megérkezzenek.

Beszélik, miszerint a' ministerium 70 milliónyi kölcsönre akar engedelmet kérni a' kamarától.

Mart. 15-én érkezett Londonból a' hir, hogy a' dániai fegyvernyugvász 3 hónappal meghosszabbított.

FRANCZIAORSZÁG.

Párisi hireink martius 13-ig terjednek; valami különösen nevezetes nem igen van köztök.

A' nemzetgyűlés asztalán harmadszor áll a' választási törvény, mely úgyszólván csak olvastatik folyvást, viták nem igen merülnek föl körülé.

A' mart. 12-ki ülésben Passy pénzügyminiszter kérte, hogy szavazzák meg az 1849-re szóló budget két tizenketted részét (két hónapra.) Egy rész csak egyre akarta megadni, többen az egész évi budgetet akarták tárgyalás alá venni, végre is a' két két hónapi (april és majus) költség fejében, 176 millió frank kölcsön vétele megengedtetett. Ugyszintén a' köztársasági elnök részére 100,000 frank havidíj határozott. (Ebből egy napra épen 3333 1/3 fr. esik. Bizony szép diurnum!)

A' belügyminiszter rendeletet bocsátott a' megyék főispánjaihoz, melyben meghagyatik, hogy pontos és kimerítő összeírást készítsenek a' megyékbeli polgári őrségről, mit a' ministeriumnak azonnal küldjenek be.

Auron (falu) és Nevers közt a' vasuti munkások föllázadtak, mivel dolgoztaták a' munkaidőt egy órával meg akarták hosszabítani, a' nélkül, hogy a' napi bért emelték volna. Bourgesből egy osztály lovasság csapatot a' békétlenkedőkre, 's erőszakkal lönek kényszerítve a' munka folytatására.

Emlékeznünk még Bugeaud patthos szavaira, mikben a' béke és rend fenntartójának mutatja meg magát. Ugyancsak jól is indult a' béke-csinálásban!

Felelős szerkesztő: Gyurmán Adolf.

H I R D E T É S E K.

Csödület. 2—3

A' Töketerbesi postaállomás elnyerését tárgyzó, már ezelőtt is közhírré tetetett csöd ezenel megújittatik. Ezen postaállomást elnyerni kívánó egyének, folyamodványaikat eddigi hivataloskodásokról, erkölcsi magokvialetéről, tudományos ismereteikről és vagyonuk mennyiségéről szóló hiteles bizonyítványokkal ellátva az országos postai kormányhoz címезve, az alulirt postafőigazgatóságához f. e. aprilis hó végeig mulhatatlannal beküldjék.

Kelt Debreczenben aprilis 2-án 1849.

A' debreczeni ker. posta főigazgatóságtól.

Bereg megye képviselő bizottsága a' munkácsi járásbeli verecekei alorvosi állomás betöltését, 200 pft, tisztalak 's 6 öl fa fizetés mellett, csödület utján kívánván eszközölni, az ajánlkozni akarók f. évi majus hó 21. tartandó bizottsági ülés eleibe folyamondványaikat, okirataikkal felterjeszték.

Kelt Beregszásban mart. 31. 1849.

P é c h y P á l,

Bereg megye m. alispánja.

2—3

Á r v e r é s.

Az ellenséghez szállítottatni szándékol 's lefoglalt asszus jó asztali borok, e' f. hó 5-én azaz csötörtökön reggeli 9 órakor a' sóháznál kózarverés utján a' legtöbbet ígérőnek el fognak adni.

Debreczen, aprilis 1-én 1849.

Káldor őrnagy.

106 | B.

K ö r ö z t e t é s.

Csongrád megye megkeresése folytán Zentáról menekült Gábor Mihály útközben eltévedt fiacskája a' végett köröztetik, hogy megtalálás esetében Csongrád megyének azonnal jelentés tétessék.

A' gyermek 6 éves, haja gesztenyeszín, szeméi sárgák, volt rajta egy hosszú ing.

Debreczen, mart. 28. 1849.

2—2

K i a d ó l a k h á z.

Nagyváradhoz egy órányira a' csinált ut mellett levő mind-szentü pusztán áll, a' lak 4 szobából a' szükséges melléképületekkel, két holdnyi udvarral és 4 holdnyi luczernai 's házi kertekkel, a' kívenni szándékozók bővebben értekezhetnek Nagyváradon Majer orvostanár az oláh püspök utcájában, és a' pusztán Bökönyi uraknál.

E l a d ó l o v a k.

Három seregély szürke, 4, 5 és 7 évesek új szerszámmal és egy könnyű nyári szekérrel együtt. A' venni szándékozók jölentsék magukat Nagyvárad-utca 2205 sz. a. Fay házban.

65. 66. | B.

N é v v á l t o z t a t á s o k.

Seyfried Károly vezetéknévén Sziklayra, Pawlor-szky Antalén k V a d á s z f y r a; Kni Andorénak Szabadfyrá, 's Böhm Gyulának T a k s o n y r a kért átváltoztatása megengedtetvén, ezenel országszerte köröztetik, 's a' mennyiben nevek a' Közöny 66. számában hibásan voltak közölve, ekkép kiigazítandók.

Kelt Debreczenben april. 3-kán 1849.